

Allmänna avtalsvillkor för varustransportförsäkring S10

1 Begrepp i transportförsäkringsvillkoren	1
2 Lämnande av information innan avtalet ingås	2
3 Försäkringsvärde, försäkringsbelopp och maximibelopp för ansvar	2
4 LokalTapiolas ansvar träder i kraft och försäkringsavtalets giltighet	2
5 Villkorens tillämpningsordning	3
6 Transporter, utställningar och mässor som försäkringsavtalet omfattar	3
7 Premie	3
8 Lämnande av uppgifter under avtalets giltighetstid 8.1 LokalTapiolas informationsplikt	4
9 Skyldighet att hindra och begränsa skada samt åtgärder vid inträffad skada	4
10 Framkallande av försäkringsfall	5
11 Personer som kan likställas med den försäkrade	5
13 Sökande av ersättning och skyldigheter	5
14 Försäkringsersättning	6
15 LokalTapiolas regressrätt	7
16 Ändring av försäkringsavtal	8
17 Försäkringsavtalet upphör	8
18 Bestämmelser som tillämpas	9
19 Överklagande av LokalTapiolas beslut	9
20 Övriga bestämmelser	9

Dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på varustransportförsäkringsavtal samt andra avtal i vilka separat angivits att de ska tillämpas.

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet fastställs i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet och i dessa angivna produkt- och specialvillkor samt i dessa allmänna avtalsvillkor.

När försäkringen tecknats eller ändrats har det möjligtvis avtalats att försäkringsskyddet i avtalet är mer begränsat eller omfattande än vad som bestäms i dessa villkor. Eventuella avvikelser finns antecknade i försäkringsbrevet.

1 Begrepp i transportförsäkringsvillkoren

Näringsidkare är en fysisk eller juridisk person som professionellt utövar yrke, affärsverksamhet eller annan näring för att få inkomst eller rörelsevinst.

Med **skriftlig** avses uppgift som tillställts i pappersform eller elektronisk form som kan förvaras utan att uppgiftsinnehållet ändras och som kan kopieras med samma innehåll som den ursprungligen tillställdes.

Ersättningsbegränsning är villkor eller bestämmelse i försäkringsbrevet eller -villkoren som anger de skador som försäkringen inte täcker eller som begränsar försäkringsskyddet.

Med **lastbärare** avses container, storflak eller motsvarande.

Med **sjöförsäkring** avses transportförsäkring mot den risk den försäkrade varan blir utsatt för under sjötransport. Om endast en del av transporten sker som sjötransport eller skulle ske som sjötransport, anses hela transporten vara sjötransport.

Med **annan transportförsäkring** avses transportförsäkring mot den risk den försäkrade varan blir utsatt för under annan transport än sjötransport.

Självrisk är den andel av skadan som försäkringstagaren själv ansvarar för och som antecknats i försäkringsavtalet, -brevet eller -villkoren.

Säkerhetsföreskrift är en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen utfärdad skyldighet att iaktta bestämmelser i syfte att hindra eller begränsa uppkomsten av skada.

Med **LokalTapiola** avses LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag.

Försäkrad är den till vars förmån försäkringen är i kraft. Försäkrad vara är i försäkringsavtalet eller -brevet antecknat laglig handelsvara som ska transporteras eller lagras eller annan laglig egendom som antecknats separat i avtalet.

Försäkringsperiod är den med försäkringstagaren avtalade och i försäkringsbrevet antecknade giltighetstiden för försäkringen. Försäkringsperioden är högst 12 månader om annat inte avtalats och antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter automatiskt gälla en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Försäkringstagare är den som ingått försäkringsavtal med LokalTapiola.

Med **försäkringsfall** avses att den risk mot vilken försäkring beviljats blir verklighet.

Med **försäkringsavtal** avses i dessa villkor transportförsäkringsavtal.

2 Lämnande av information innan avtalet ingås

2.1 LokalTapiolas informationsplikt

Innan försäkringsavtal ingås ger LokalTapiola till försäkringssökanden de uppgifter som behövs för bedömning av försäkringsbehov och för val av försäkring. Med sådana uppgifter avses t.ex. LokalTapiolas försäkringsformer, premier och försäkringsvillkor.

Om LokalTapiola eller en representant för LokalTapiola vid marknadsföring av försäkring gett försäkringstagaren bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter ska LokalTapiola korrigera uppgiften utan obefogat dröjsmål genast när den bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifterna upptäckts. Försäkringsavtalet anses gälla i enlighet med de korrigerade uppgifterna fr.o.m. det att korrigeringarna meddelats till försäkringstagaren.

På transporter som inletts före korrigeringarna meddelats, tillämpas dock försäkringsavtalet i den form avtalet hade innan uppgifterna korrigerades.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt

Försäkringstagaren och den försäkrade eller representanten för dessa ska före försäkringen beviljas

- ge korrekta och fullständiga svar på de frågor LokalTapiola ställer
- anmäla andra uppgifter som de förstår eller borde ha förstått är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar.

Sådana uppgifter är t.ex. uppgifter om varan och dess värde, hur känslig varan är för skador, skadehistoria, transport, transportmedel, leveransvillkor samt företagets affärsverksamhet och ekonomiska situation.

Försäkringstagaren och den försäkrade eller representanten för dessa ska dessutom under försäkringsperioden och utan obefogat dröjsmål korrigera upplysningar som lämnats till LokalTapiola som han upptäcker vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade eller representanten för dessa åsidosatt sin upplysningsplikt, är försäkringsavtalet inte bindande för LokalTapiola eller alternativt så kan ersättningen minskas eller vägras. LokalTapiola har även rätt att säga upp försäkringsavtalet enligt villkorspunkt 17.4.

Vid bedömningen av konsekvenserna av åsidosättandet av upplysningsplikten beaktas vilken betydelse den omständighet som hänför sig till den av försäkringstagaren eller den försäkrade eller av deras representant lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften har haft.

Om försäkringstagaren den försäkrade eller representanten för dessa har förfarit bedrägligt, har LokalTapiola rätt att behålla betalda premier även om försäkringen förfaller eller upphör under försäkringsperioden.

3 Försäkringsvärde, försäkringsbelopp och maximibelopp för ansvar

3.1 Försäkringsvärde

Försäkringsvärdet för egendomen ligger som grund vid bedömningen av skade- och ersättningsbeloppet. Om annat inte anges i försäkringsavtalet eller -brevet, fastställs försäkringsvärdet enligt följande:

3.1.1 Kommersiella transporter

Vid sälj-, köp- export- och importtransporter samt vid förtransport i samband med export och vidaretransport i samband med import är försäkringsvärdet varans fakturavärde inklusive transportkostnaderna för den ifrågasvarande varan som den försäkrade ansvarar för samt transportförsäkringspremien som antecknats som separat kostnad i fakturan. Om försäkringen vid export- och importtransporter gäller för köparen är försäkringsvärdet det ovannämnda värdet ökat med 10 %.

3.1.2 Ny vara vid andra transporter än kommersiella transporter

Vid andra än i punkt 3.1.1 nämnda transporter är försäkringsvärdet för en ny, oanvänd vara återanskaffningsvärdet på varan.

Med återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för anskaffande av en ny likadan eller till sina bruksegenskaper närmast motsvarande egendom. I återanskaffningsvärdet ingår sedvanliga transportkostnader.

3.1.3 Begagnad eller söndrig vara

Försäkringsvärdet på begagnad eller söndrig vara är varans gängse värde vid begynnelsetidpunkten för transporten, utställningen, mässan eller en annan försäkrad risk.

Med gängse värde avses det penningbelopp som skulle ha fått för varan vid försäljning på normal marknad i det skick som varan är.

3.2 Försäkringsbelopp

Den försäkrade varans försäkringsvärde är även försäkringsbeloppet för varan.

Försäkringsbeloppet kan dock avtalas separat med LokalTapiola. Det avtalade försäkringsbeloppet är bindande för båda parterna om LokalTapiola inte påvisar att ersättningen enligt försäkringsbeloppet är större än det belopp som behövs för att täcka skadan.

3.3 Maximibelopp för ansvar

Maximibeloppet för ansvar är det av försäkringstagaren meddelade och i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet antecknade högsta försäkringsbeloppet för de försäkrade varorna per transportmedel, resa, utställning eller annan försäkrad risk. Maximibeloppet för ansvar utgör även övre gränsen för LokalTapiolas ersättningsskyldighet vid respektive försäkringsfall. (Se punkterna 9.3, 14.7 och 14.8)

3.4 Över- och underförsäkring

Egendomen är överförsäkrad om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet på den försäkrade egendomen. Egendomen är underförsäkrad om försäkringsbeloppet är mindre än försäkringsvärdet på den försäkrade egendomen. Vid underförsäkring bär försäkringstagaren ansvar för en del av risken.

Villkorspunkt 14.9 redogör för ersättning av skada vid över- och underförsäkring.

4 LokalTapiolas ansvar träder i kraft och försäkringsavtalets giltighet

4.1 LokalTapiolas ansvar träder i kraft

Om annan tidpunkt inte avtalats träder försäkringsavtalet i kraft när LokalTapiola eller försäkringstagaren gett eller

sänt ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har gett eller sänt till LokalTapiolas representant, anses ha getts eller sänts till LokalTapiola. Om det inte finns någon utredning om vid vilken tid på dygnet ett svar har getts eller sänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

4.2 Försäkringsavtalets giltighet

Om annat inte avtalats är försäkringsavtalet fortlöpande. Ett fortlöpande försäkringsavtal gäller en försäkringsperiod i sänder fram till att någondera parten säger upp avtalet skriftligen minst en månad före försäkringsperiodens utgång.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller den avtalade perioden. Om någondera parten säger upp avtalet på basis av punkterna 17.3, 17.4 eller 17.5 eller annan bestämmelse i avtalet, omfattar försäkringen dock alla de transporter som inletts under avtalets giltighetstid. Vad gäller övriga risker såsom utställningar, mässor och upplagringar upphör försäkringsskyddet senast när avtalet upphör.

Försäkringen är inte i kraft om beviljandet av försäkringsskyddet strider mot handelssanktioner eller ekonomiska sanktioner, förbud eller restriktioner enligt Förenta Nationernas resolution eller lagar eller bestämmelser i Europeiska unionen, Förenade kungariket eller Förenta Staterna.

5 Villkorens tillämpningsordning

Förutom dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på varu-transportförsäkringen de villkor som anges i försäkringsavtalet eller -brevet. Om olika villkor strider mot varandra iaktas villkoren i följande prioritetsordning:

1. kundspecifika i försäkringsbrevet fastställda särskilda villkor
2. särskilda villkor med bestämmelser om särskilda ersättningsbegränsningar eller -utvidgningar samt säkerhetsföreskrifter
3. produktvillkor med bestämmelser om ersättningsbara skador, ersättningsbegränsningar och säkerhetsföreskrifter
4. dessa allmänna avtalsvillkor.

Om annat inte antecknats i försäkringsbrevet eller -avtalet, tillämpas på exporttransporter och transporter inom och mellan utländska länder de engelska villkoren Institute Cargo Clauses samt eventuella tilläggsvillkor och särskilda villkor som ingår i dessa.

6 Transporter, utställningar och mässor som försäkringsavtalet omfattar

Försäkringsavtalet omfattar de varutransporter, utställningar och mässor som hör till försäkringstagarens affärsverksamhet och som antecknats i försäkringsavtalet eller -brevet. För att försäkringsavtalet ska omfatta en enskild transport, utställning eller annan risk krävs alltid att

- transporten eller annan försäkrad risk börjar under försäkringsavtalets giltighetstid och
- försäkringstagaren enligt leveransklausul eller annat avtal som ingåtts före transporten bär risken (riskan-

svar) för varan eller har försäkringsskyldighet.

Försäkringsavtalet omfattar emellertid inte de inköps- och importtransporter där försäljaren eller annan part tecknat försäkring till godo för köparen (t.ex. CIF/CIP-import).

Vara som köps under transport ingår i försäkringsavtalet fr.o.m. den tidpunkt risken för varan eller försäkringsskyldigheten övergått på försäkringstagaren. Detta kräver dock att LokalTapiola och försäkringstagaren uttryckligen ingått ett avtal om detta på förhand.

Dateringen i första konossementet, lastkvittot, första fraktsedeln eller annan motsvarande handling för varu-transport avgör om transporten som i övrigt omfattas av försäkringsavtalet börjat under försäkringsavtalets giltighetstid. Om dateringen i handlingen avviker från i transportförsäkringsvillkoren fastställd begynnelsepunkt för ansvar, bestäms begynnelsepunkten i enlighet med nämnda försäkringsvillkor.

7 Premie

7.1 Beräkning av premie

Premierna beräknas i enlighet med premiegrunder och -koefficienter som fastställts i försäkringsavtalet eller bilagor till försäkringsavtalet. Premien grundar sig på omsättningen enligt företagets officiella bokslut om annat inte anges i försäkringsbrevet eller bilagor till försäkringsbrevet.

Om premie som beräknats på basis av premiekoefficienterna är mindre än minimipremien som gäller vid ingången av försäkringsperioden, uppgår premien till minimipremien.

Förutom premierna som anges i försäkringsavtalet debiteras även vid respektive tidpunkt gällande lagenliga skatter eller avgifter för premierna.

Försäkringstagaren ska enligt avtalad metod och inom den tidsfrist LokalTapiola meddelat ge de uppgifter som behövs för premieberäkningen. I annat fall har LokalTapiola rätt att uppskatta premiegrundens storlek.

LokalTapiola har rätt att med hjälp av en revisor som godkänts av Centralhandelskammaren få uppgifter om försäkringstagarens bokföring och handlingar som gäller försäkringstagarens försäkringsavtalsenliga skyldigheter.

7.2 Förskottspremie och slutlig premie

Premien för försäkringsperioden beräknas på basis av omsättningen under försäkringsperioden eller annan avtalad premiegrund. Premie som uppbärs i förskott baserar sig på en av försäkringstagaren meddelad uppskattning av storleken på den kommande periodens premiegrund eller på LokalTapiolas uppskattning ifall försäkringstagaren inte meddelat sin uppskattning senast 30 dygn före ingången av en ny försäkringsperiod.

Vid utgången av en försäkringsperiod har båda parterna rätt att kräva att premien utjämnas att motsvara det verkliga nyckeltalet för försäkringsperioden. Kravet ska framställas inom 30 dygn efter att försäkringsperioden upphörde. Om inga krav framställs utgör förskottspremien den slutliga premien.

Premien utjämnas inte om skillnaden mellan premiegrunden som används i förskottsfaktureringen och den

verkliga premiegrunden är under 5 % eller om premieåterbetalningen eller tilläggspremien är under 100 euro.

7.3 Premiebetalning

Premien ska betalas senast på förfallodagen. Om försäkringstagarens betalning inte täcker LokalTapiolas alla premiefordringar, har LokalTapiola rätt att bestämma till vilka premiefordringar betalningen används.

7.4 Dröjsmål med premie

LokalTapiola har rätt att säga upp försäkringen om premien inte betalats senast på förfallodagen. Försäkringen upphör när 14 dagar förflutit från att LokalTapiola skickat uppsägningsanmälan.

Om försäkringstagaren betalar premien före utgången av uppsägningstiden, upphör försäkringen dock inte när uppsägningstiden löper ut. LokalTapiola nämner denna möjlighet i uppsägningsanmälan.

Om premien inte betalats senast på förfallodagen ska dröjsmålsränta enligt räntelagen betalas för dröjsmålstiden.

7.5 Återbetalning av premie

Om ett fortlöpande försäkringsavtal upphör före avtalad tidpunkt har LokalTapiola rätt till premie endast för den tid under vilken LokalTapiolas ansvar varit i kraft. Om en annan faktor än tid huvudsakligen påverkar bestämmandet av premien har LokalTapiola rätt till en premie som beräknas på basis av denna faktor. Återstoden av den redan betalda premien återbetalas till försäkringstagaren.

Från premie som återbetalas kan i enlighet med de allmänna förutsättningarna för kvittning avdras försäkringstagarens obetalda, förfallna premier och övriga förfallna fordringar samt förvaltningskostnader för försäkringen.

Premien återbetalas inte vid svikligt förfarande i sådana situationer som avses i punkt 2.2, 8.2, 8.3 eller 17.4.

Premien återbetalas inte heller om den är högst minimipremien som avtalats för försäkringen. Minimipremien är 100 euro för varje försäkringsperiod försäkringen varit i kraft. LokalTapiola har rätt att behålla 15 % av den totala premien för försäkringsperioden som förvaltningskostnader för försäkringen. Premien återbetalas inte separat om beloppet är mindre än 50 euro.

8 Lämnande av uppgifter under avtalets giltighetstid

8.1 LokalTapiolas informationsplikt

Efter att försäkringsavtalet ingåtts ger LokalTapiola försäkringstagaren försäkrings- och avtalsvillkoren samt ett försäkringsavtal, -intyg eller -brev inklusive bilagor.

Under försäkringens giltighetstid ska LokalTapiola årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och andra sådana omständigheter som gäller försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren.

Om LokalTapiola eller en representant för LokalTapiola under försäkringens giltighetstid gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen ska LokalTapiola korrigera uppgifterna utan obefogat dröjsmål genast när de bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifterna upptäcks.

Om bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter som getts under försäkringens giltighetstid kan anses ha påverkat försäkringstagarens förfarande är försäkringen i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att anta men endast fram till det att meddelande om korrigering tillställts försäkringstagaren.

LokalTapiola är inte bundet av information som LokalTapiola eller en representant för LokalTapiola har gett om framtida ersättning efter ett försäkringsfall.

8.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt om ökad risk

Försäkringstagaren eller den försäkrade ska omedelbart meddela LokalTapiola om det i de omständigheter, som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i ett sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet eller listan över försäkringskydd, under försäkringsperioden skett en väsentlig riskökande förändring som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Sådana är t.ex. riskökande förändringar som gäller vara, transportförpackning eller enhetslastning, transportsätt, transportmedel, rutt eller hanteringsmetoder.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade försummar sin upplysningsplikt kan ersättningen minskas eller vägras.

Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras beaktas vilken betydelse de förändrade omständigheterna som ökat risken haft för uppkomsten av skadan.

8.3 Försäkringstagarens upplysningsplikt om nyckeltal som utgör grund för premien

Försäkringstagaren ska inom den begärda tidsfristen anmäla till LokalTapiola de nyckeltal som avtalats som grund för premien.

Ersättningen kan minskas eller vägras om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummar att anmäla nyckeltal som avtalats som premiegrund eller ger felaktiga, vilseledande eller ofullständiga uppgifter om nyckeltalet.

8.4 Skyldighet att anmäla andra försäkringar som omfattar samma risk

Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att anmäla till LokalTapiola försäkringar som omfattar samma risk som tecknats i andra försäkringsbolag.

9 Skyldighet att hindra och begränsa skada samt åtgärder vid inträffad skada

9.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren och den försäkrade ska iaktta säkerhetsföreskrifterna.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade underlåter att iaktta säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras, beaktas vilken betydelse underlåtenheten att iaktta säkerhetsföreskrifterna haft för uppkomsten av försäkringsfallet eller skadebeloppet.

9.2 Reklamations- och anmälningsskyldighet

Försäkringstagaren eller den försäkrade ska

- kontrollera yttre skicket på mottagen vara samt antalet.
- göra en skriftlig anmärkning om upptäckta skador till fraktföraren, representanten för denne eller annan part som är ansvarig för skadan innan varan kvitteras som mottagen eller i fall att skadan inte genast kan upptäckas, genast när den upptäckts med beaktande av gällande tidsfrister.
- genast vidta andra nödvändiga åtgärder för att bevara LokalTapiolas rätt gentemot skadevållaren.
- genast göra en polisanmälan om skadan orsakats genom en straffbar gärning.
- vid behov avbryta upppackningen av varan från förpackningen för att möjliggöra skadeinspektion i syfte att utreda faktorer som orsakat skadan och påverkat skadans art.
- ta hand om skadad vara samt omedelbart anmäla skadan till LokalTapiola eller representanten för LokalTapiola och följa deras instruktioner.
- bereda LokalTapiola tillfälle att inspektera varan.

En skada på varan ger inte försäkringstagaren eller den försäkrade rätt att vägra ta emot den.

9.3 Räddningsskyldighet

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående ska försäkringstagaren eller den försäkrade vidta åtgärder för att avvärja eller begränsa skadan och samtidigt sörja för att skadad vara inte kan orsaka skada på oskadad del av leveransen eller andra försäkrade varor. Försäkringstagaren och den försäkrade ska följa LokalTapiolas eller LokalTapiolas representants anvisningar för att avvärja och begränsa skadan.

Om ett ersättningsbart försäkringsfall inträffar eller befaras vara omedelbart förestående ersätter LokalTapiola skäliga kostnader för avvärjning eller begränsning av skadan även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas. Den övre gränsen för LokalTapiolas ersättningskyldighet vid varje försäkringsfall är dock det maximala ansvarsbeloppet som antecknats i försäkringsavtalet eller -brevet.

Att försäkringstagaren, den försäkrade eller LokalTapiola vidtar åtgärder för att rädda, skydda eller returnera varan påverkar inte rätten att kräva ersättning eller LokalTapiolas slutliga ersättningsskyldighet.

9.4 Påföljder vid försummelse av skyldigheter

Ersättningen kan minskas eller vägras om försäkringstagaren eller den försäkrade försummat sina skyldigheter enligt punkterna 9.2 eller 9.3.

Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras, beaktas vilken betydelse försummelsen haft för uppkomsten av försäkringsfallet, skadebeloppet eller skadevållarens ersättningsskyldighet.

10 Framkallande av försäkringsfall

10.1 LokalTapiola är fritt från ansvar gentemot en försäkringstagare eller försäkrad som har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet. Vid bedömningen beaktas vilken betydelse försäkringstagarens eller den försäkrades åtgärder haft för uppkomsten av försäkringsfallet eller skadebeloppet. Dessutom beaktas

arten av försäkringstagarens eller den försäkrades oaktsamhet samt övriga omständigheter.

10.2 LokalTapiola är fri från ansvar om försäkringstagaren eller den försäkrade har varit påverkad av alkohol eller rusmedel när han orsakade skadan om försäkringstagaren eller den försäkrade inte kan bevisa att detta inte hade betydelse för uppkomsten av skadan.

11 Personer som kan likställas med den försäkrade

Vad som i dessa villkor sagts om försäkringstagaren eller den försäkrade i fråga om upplysningsplikt, framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter, sökande av ersättning eller räddningsskyldighet tillämpas på motsvarande sätt på en person som

- står i anställnings- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren eller den försäkrade
- försäkringstagaren eller den försäkrade ansvarar för
- fungerar som deras representanter.

12 Ersättningsberättigad

Om ett separat exportförsäkringsbrev utfärdats för transport är ersättningsberättigad den som framställer ett vederbörligt överfört försäkringsbrev.

I annat fall är ersättningsberättigad

- försäkringstagaren, om han vid tidpunkten för skadefallet bar risken för varan eller
- den, till godo för vilken försäkringstagaren till följd av en avtalsenlig skyldighet tecknat försäkring (t.ex. vid försäljning enligt CIP eller motsvarande villkor) förutsett att denne även bar risken vid tidpunkten för skadefallet (se villkorspunkt 6).

Ersättningsökanden ska framställa en skriftlig utredning, t.ex. en faktura eller ett handelsavtal, som visar en leveransklausul om att denne har rätt till ersättning på grunder ovan eller direkt med stöd av lag t.ex. i egenskap av panthavare.

LokalTapiola har rätt att genom att bli befriad från ansvar betala ersättning till den som framställer ett vederbörligt överfört försäkringsbrev. Mot betalning av slutlig ersättning har LokalTapiola rätt att återfå försäkringsbrevet som LokalTapiola utfärdat.

Försäkringsskyddet gäller inte direkt eller indirekt till godo för den som utför utomstående transport eller för annan part till vilken överlåts besittning av varan eller som utför uppdrag som hänför sig till den försäkrade transporten.

13 Sökande av ersättning och skyldigheter

13.1 Ersättningsökandens skyldigheter

Ett försäkringsfall ska utan obefogat dröjsmål anmälas till LokalTapiola och LokalTapiola ska beredas tillfälle att inspektera varan. Ersättningsökanden ska på egen bekostnad tillställa LokalTapiola sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av LokalTapiolas ansvar.

Sådana handlingar och uppgifter är t.ex. transporturkund som använts vid transport och eventuella anknytande villkor, faktura, reklamation, inspektionsrapport, gravationsbevis och övriga handlingar med hjälp av vilka man kan konstatera om det är fråga om ett försäkringsfall, hur stor skadan är och till vem ersättning ska betalas.

LokalTapiola är inte skyldig att betala ut ersättning innan bolaget fått utredningarna ovan.

Om försäkringstagaren, den försäkrade eller annan som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat LokalTapiola oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för utredningen av försäkringsfallet och LokalTapiolas ansvar, kan ersättningen minskas eller vägras.

LokalTapiola betalar inte ersättning om betalningen av ersättningar strider mot handelssanktioner eller ekonomiska sanktioner, förbud eller restriktioner enligt Förenta Nationernas resolution eller lagarna eller bestämmelserna i Europeiska unionen, Förenade kungariket eller Förenta Staterna.

13.2 Preskription av ersättningsärende

Ersättningssökanden ska göra skadeanmälan till LokalTapiola senast inom sex (6) månader efter att en försäkrad transport upphört eller sannolikt upphörde eller, om ett sannolikt upphörande inte kan utredas eller tillämpas, senast inom sex månader fr.o.m. datumet skadefallet inträffade eller sannolikt inträffade. Om skadeanmälan inte görs till LokalTapiola inom denna tidsfrist förlorar ersättningssökanden sin rätt till ersättning.

13.3 LokalTapiolas skyldigheter

LokalTapiola betalar försäkringsavtalsenlig ersättning till följd av ett försäkringsfall eller meddelar att ersättning inte betalas senast inom en månad efter att LokalTapiola fått en specificerad ersättningsansökan och de handlingar och uppgifter som behövs för utredning av LokalTapiolas ansvar.

Om tillståndet av handlingar dröjer oskäligt länge på grund av orsaker som inte beror på försäkringstagaren, den försäkrade eller annan ersättningssökande, betalar LokalTapiola den del av ersättningen som kan fastställas utgående från de tillgängliga handlingarna.

På försenad ersättning betalar LokalTapiola dröjsmålsränta enligt räntelagen.

13.4 Betalning till fel person

Om LokalTapiola betalar försäkringsersättning till annan än den som är berättigad till försäkringsersättning, har LokalTapiola dock uppfyllt sin skyldighet förutsatt att LokalTapiola vid betalningen av ersättningen iakttagit den omsorgsfullhet omständigheterna kräver.

13.5 LokalTapiolas kvittningsrätt

Obetalda och förfallna premier samt övriga LokalTapiolas förfallna fordringar som baserar sig på försäkringsavtalet kan avdras från ersättningen i enlighet med de allmänna villkoren för kvittning.

LokalTapiola har rätt att från ersättningen till försäkringstagaren och till bolagen som ingår i samma koncern som försäkringstagaren eller från annan fordran som LokalTapiola har avdra förfallna premier eller andra LokalTapiolas fordringar oberoende av vilket bolag de förfallna premierna eller fordringarna gäller.

Om det avtalats att betalningen sker i flera poster, har LokalTapiola rätt till kvittning även för de poster som inte ännu förfallit. LokalTapiola har rätt till kvittning också när skadan inträffat efter att försäkringstagaren försatts i konkurs men LokalTapiolas ansvar fortfarande gäller.

14 Försäkringsersättning

14.1 Fastställande av ersättning

Som ersättning betalas direkt och indirekt kostnad eller förlust till följd av sakskada, dock högst försäkringsbeloppet, med beaktande av avdrag och begränsningar (se punkterna 14.7-14.9) i försäkringsavtalet, -brevet och -villkoren samt dessa avtalsvillkor. Som ersättning kan även betalas reparationskostnader, värdeminskning eller skademotsvarande andel av försäkringsbeloppet i enlighet med vilket av alternativen som är mest ändamålsenligt.

14.2 Ersättning i form av försäkringsbelopp eller andel av försäkringsbeloppet

Som ersättning betalas försäkringsbeloppet eller en andel av försäkringsbeloppet om varan på grund av försäkringsfall som omfattas av försäkringen

- försvunnit eller förstörts i sin helhet eller skadats så att den helt förlorat sina ursprungliga egenskaper
- råkat ut för förhållanden från vilka den inte kunnat räddas till skäligen kostnader inom sex månader.

Om LokalTapiola då betalat ersättning enligt varans försäkringsvärde kan LokalTapiola, om LokalTapiola så önskar, använda sin rätt att bestämma över den ersatta varan.

En vara anses försvunnen när

- varan, till följd av ett försäkringsfall, inte anlänt till destinationen inom 60 dagar efter den avtalade eller uppskattade tidpunkten för den försäkrade transportens upphörande och man inte vet var varan finns eller, i fall det är fråga om att hela lastbäraren försvunnit, inom 90 dagar efter den avtalade eller uppskattade tidpunkten för transportens upphörande
- transportmedlet övergivits och varan som funnits i medlet inte hittats inom tidsfristerna i punkten ovan
- varan försvunnit och inte hittats inom 60 dagar efter den uppskattade tidpunkten för transportens upphörande och den som utfört transporten eller annan part, till vilken besittning över varan överlätits, skriftligen erkänner att varan försvunnit.

14.3 Reparation eller byte av produkt

Om skadat föremål kan återställas i samma skick som före skadan eller motsvarande skick genom reparation eller genom att ersätta skadad del med en ny eller motsvarande del, ersätts endast kostnaderna som uppstått till följd av detta.

Försäkringen ersätter inte ökade reparationskostnader som beror på att försäkringstagaren, den försäkrade eller annan ersättningssökande valt en reparationsmetod som avviker från den sedvanliga metoden eller förfaranden i anslutning till en sådan metod (t.ex. övertidsarbete eller expressfrakt).

14.4 Ersättning vid manko eller läckage

Vid fastställande av ersättning för manko eller läckage avdras från ersättningen ett avtalat eller på handelsvaran baserat belopp som motsvarar det normala svinnet.

14.5 Värdeminskning

I övriga fall, om annat inte avtalats, fastställs minskningen av varans värde

- på basis av en inspektion som avtalsparterna utför tillsammans

- vid behov genom en officiell besiktning enligt sjölagen
- genom att sälja varan om värdeminskningen inte kan fastställas enligt ovan.

Om LokalTapiola så kräver ska försäljningen ske genom offentlig auktion.

Värdeminskningen uppges som procent genom att jämföra marknadsvärdet på den skadade varan med marknadsvärdet på en hel vara. Som marknadsvärde räknas bruttomarknadsvärdet på destinationsorten (inklusive frakt, tull och övriga kostnader) så att samma poster ingår i båda jämförelsevärdena.

Ersättningen uppgår till den andel av försäkringsvärdet som motsvarar värdeminskningen eller av försäkringsbeloppet, om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet.

14.6 Självrisk

Självrisken avdras från det ersättningsbara skadebeloppet.

14.7 Försäkringsbelopp som maximiersättning

Försäkringsbeloppet (se punkt 3) är maximiersättningen som betalas för varan per respektive transport, utställning och mässa eller annan försäkrad risk enligt det som fastställts i försäkringsavtalet, -brevet eller bilagor till dessa.

LokalTapiola ersätter dessutom skäliga och nödvändiga av försäkringen täckta kostnader för avvärjning och begränsning av en omedelbart hotande skada även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Ersättning för vara eller ovannämnda kostnader för avvärjning eller begränsning av skada kan dock varken separat eller sammanräknat överskrida det maximala ansvarsbeloppet som antecknats i försäkringsavtalet eller -brevet.

Försäkringsbeloppet kan överskridas även i det fall att försäkringen ersätter uppoffring, haveribidrag eller haverikostnad eller anknytande räddningskostnader i samband med gemensamt haveri och varan i ett senare skede under samma transport drabbas av en annan ersättningsbar skada.

14.8 Maximibelopp för LokalTapiolas helhetsansvar

Det i försäkringsavtalet eller -brevet antecknade maximala ansvarsbeloppet utgör övre gränsen för LokalTapiolas ersättningskyldighet vid respektive försäkringsfall.

Om det sammanlagda försäkringsvärdet för varuförsändelser som samtidigt transporteras med samma transportmedel eller för varor som finns på samma mäss- eller utställningsplats eller för andra försäkrade risker överskrider det i försäkringsavtalet antecknade maximala ansvarsbeloppet, tillämpas bestämmelserna för underförsäkring på ersättningen (se punkt 14.9).

LokalTapiola ansvarar för andelen som överskrider det maximala ansvarsbeloppet endast om försäkring av andelen och tilläggspremie separat avtalats före transporten.

14.9 Över- och underförsäkring

Om en vara är överförsäkrad (punkt 3.4) betalar LokalTapiola med anledning av ett försäkringsfall som drabbat

överförsäkrad egendom ersättning endast i den utsträckning som behövs för att täcka skadan, dvs. en ersättning som motsvarar det verkliga försäkringsvärdet. Om en vara är underförsäkrad (punkt 3.4) ersätter LokalTapiola med anledning av ett försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom endast en så stor del av skadan som förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens verkliga försäkringsvärde utvisar.

Dessa bestämmelser tillämpas även vid ersättning av kostnader som anges i villkoren samt haveribidrag. Om det i en underförsäkringssituation har betalats ersättning för kostnader eller haveribidrag till ett belopp som överskrider det belopp som borde betalas på basis av en underförsäkring som anmälts, är försäkringstagaren skyldig att betala den överskridande andelen till LokalTapiola.

14.10 Dubbelförsäkring

Om flera försäkringsbolag för samma vara beviljat försäkring mot samma skada är var och en av bolagen ansvarig mot den försäkrade såsom om de ensamma skulle ha beviljat försäkringen. Om förmånen, när försäkringarna räknas ihop, är överförsäkrad har den försäkrade dock inte rätt till högre ersättning från de olika försäkringarna än högst skadebeloppet.

Om flera försäkringsbolag är ansvariga för samma skada och de olika ansvarsbeloppen sammanlagt överskrider ersättningen som ska betalas till den försäkrade, fördelas ansvaret mellan försäkringsbolagen i förhållande till försäkringsbeloppen.

Om en försäkrad vara även försäkrats av ett annat försäkringsbolag och denne ställt ett villkor enligt vilket bolaget vid dubbelförsäkring är helt eller delvis fritt från ansvar, gäller samma villkor även för detta avtal.

15 LokalTapiolas regressrätt

15.1 LokalTapiolas regressrätt mot tredje part

Den försäkrades rätt till skadestånd från en ersättningskyldig tredje part övergår till LokalTapiola upp till det ersättningsbelopp som LokalTapiola betalat. När den försäkrade mottagit ersättningen är denne på LokalTapiolas begäran skyldig att utan dröjsmål överlåta överföringshandlingen för rätt till skadestånd till LokalTapiola till den del som gäller ersättningen så att LokalTapiola kan kräva ersättning från den som är ansvarig för skadan.

Om den försäkrade försummar denna skyldighet har LokalTapiola rätt att från den försäkrade återkräva ersättningen upp till det belopp som ersättningen från den som är ansvarig för skadan skulle ha varit. Om försäkringstagaren eller den försäkrade med avtal som ingåtts före eller efter att skadan inträffade helt eller delvis avstått från sin rätt gentemot tredje part, är LokalTapiola fri från ersättningskyldighet i motsvarande grad.

15.2 LokalTapiolas regressrätt mot försäkringstagaren, den försäkrade eller med honom likställd person

LokalTapiola kan återkräva betald ersättning eller del av ersättning från försäkringstagare, försäkrad eller part som dessa ansvarar för som

- framkallat försäkringsfallet
- åsidosatt sin upplysningsplikt när avtalet ingicks
- försummat sin plikt att anmäla ökad risk
- åsidosatt sin skyldighet att iakttä säkerhetsföreskrifterna eller
- försummat sin räddningsplikt.

Vid bedömning av hur stort belopp som ska återkrävas beaktas vilken betydelse gärningen eller försummelsen har eller har haft på försäkringsfallets uppkomst eller skadebeloppet. Dessutom beaktas uppsåt eller arten av oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

16 Ändring av försäkringsavtal

16.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden

LokalTapiola har rätt att under försäkringsperioden ändra premie eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar nya omständigheter om

- försäkringstagaren eller den försäkrade försummat sin upplysningsplikt när försäkringen tecknades
- det under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade till LokalTapiola när avtalet ingicks eller i sakförhållande som antecknats i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet skett en väsentlig riskökande förändring som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- det i de allmänna omständigheter som rådde när försäkringsavtalet ingicks skett en väsentlig förändring som ökat risken eller LokalTapiolas ersättningskyldighet och som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- premierelaterade skatter eller avgifter enligt lag ändras.

Efter att ha fått kännedom om omständigheter ovan meddelar LokalTapiola utan obefogat dröjsmål till försäkringstagaren hur och vid vilken tidpunkt premien eller andra avtalsvillkor ändras.

Om försäkringstagaren inte godkänner ändringarna har han rätt att säga upp försäkringsavtalet inom 14 dagar fr.o.m. att han fått uppgift om ändringen. Då upphör försäkringsavtalet den ovan nämnda fjortonde dagen kl. 24.00.

16.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod

LokalTapiola har rätt att vid övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkor, premie och övriga avtalsvillkor.

Ändringarna gäller fr.o.m. början av följande försäkringsperiod. LokalTapiola ska meddela om väsentliga ändringar senast en månad före en ny försäkringsperiod. Försäkringsavtalet fortsätter gälla i den form som ändringarna gett upphov till om försäkringstagaren inte skriftligen säger upp försäkringsavtalet före ingången av den nya försäkringsperioden.

16.3 Inkludering av nya försäkrade i försäkringsavtalet

Om man vill inkludera nya bolag i försäkringsavtalet ska dessa omedelbart anmälas till LokalTapiola.

Försäkringen omfattar de nya bolagen först när LokalTapiola har godkänt att bolagen kan inkluderas i transportförsäkringsavtalet.

17 Försäkringsavtalet upphör

17.1 Tidsbestämt försäkringsavtal

En tidsbestämd försäkring upphör det avtalade slutdatumet utan uppsägning om annat inte anges i dessa villkor.

17.2 Fortlöpande försäkringsavtal

En fortlöpande försäkring upphör efter uppsägningstiden om försäkringstagaren eller LokalTapiola säger upp försäkringsavtalet enligt punkterna 17.3, 17.4 eller 17.5.

17.3 Försäkringstagarens rätt att säga upp ett fortlöpande försäkringsavtal

Om annat inte avtalats om uppsägningstiden har försäkringstagaren rätt att säga upp en fortlöpande försäkring. Uppsägningen ska anmälas skriftligt. Annan uppsägning är ogiltig.

- Den skriftliga uppsägningen ska skickas till LokalTapiola senast en månad före försäkringsperioden upphör eller
- inom 14 dagar fr.o.m. att försäkringstagaren fått uppgift om villkorsändring eller premiehöjning.

17.4 LokalTapiolas rätt att säga upp försäkring under försäkringsperioden

LokalTapiola har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

- 1) försäkringstagaren försummar att till LokalTapiola meddela nyckeltal som avtalats som premiegrund eller om försäkringstagaren ger felaktiga, vilseledande eller bristfälliga uppgifter om nyckeltalet och det inte går att bevisa att felet eller försummelsen beror på annat än försäkringstagaren
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter innan försäkringen beviljades
- 3) det under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade till LokalTapiola när avtalet ingicks eller i sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet eller avtalet skett en sådan väsentlig riskökande förändring som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- 4) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet försummat att följa säkerhetsföreskrifterna
- 5) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat skadan
- 6) försäkringstagaren eller den försäkrade har efter försäkringsfallet svikligen gett LokalTapiola felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar
- 7) försäkringstagaren blir insolvent eller försätts i konkurs, eller
- 8) premien har fördröjts (se punkt 7.3).

LokalTapiola säger upp försäkringen skriftligt utan obefogat dröjsmål efter att ha fått kännedom om den grund som berättigar till uppsägning.

Om det som anges i punkterna 1, 7 och 8 är orsaken till att försäkringen sägs upp, upphör försäkringen efter 14 dagar fr.o.m. att uppsägningsanmälan skickades, i övriga fall efter en månad fr.o.m. att uppsägningsanmälan skickades.

17.5 LokalTapiolas rätt att säga upp försäkring vid utgången av försäkringsperioden

LokalTapiola har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. LokalTapiola skickar en skriftlig uppsägningsanmälan senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

18 Bestämmelser som tillämpas

Vid tolkningen av försäkringsavtalet, dessa allmänna avtalsvillkor, de allmänna varutransportförsäkringsvillkoren samt specialvillkoren i anknäytning till dessa tillämpas Finlands lag.

Gällande lag om försäkringsavtal tillämpas endast till den del annat inte föränleds av villkoren i anknäytning till försäkringsavtalet eller allmänna tvingande nationella eller internationella principer som tillämpas på transportförsäkring eller om dessa inte innehåller bestämmelser om ärendet i fråga.

Lagen om försäkringsavtal tillämpas inte till den del lagen gäller tredje persons rättigheter vid skadeförsäkring.

19 Överklagande av LokalTapiolas beslut

19.1 Rätt att begära omprövning

Om försäkringstagaren eller den försäkrade misstänker ett fel i LokalTapiolas ersättningsbeslut eller annat beslut, har denne rätt att få närmare information om de faktorer som lett till beslutet. LokalTapiola korrigerar beslutet om nya utredningar ger anledning därtill.

19.2 Rätt att begära rekommendation från Försäkringsnämnden

Försäkringstagaren eller ersättningssökanden kan begära en beslutsrekommendation från Försäkringsnämnden. Försäkringsnämnden ger beslutsrekommendationer i meningsskiljaktigheter som gäller tolkning och tillämpning av lagar och försäkringsvillkor i ett försäkringsförhållande. Nämndebehandling hindrar inte väckande av talan. Där emot behandlar nämnden inte ett ärende som prövats i domstol eller som är anhängigt i domstol. Nämndens utlåtanden är avgiftsfria.

19.3 Rätt att väcka talan i tingsrätt

Talan som gäller LokalTapiolas beslut ska väckas inom tre (3) år efter att sakägaren fått skriftlig uppgift om LokalTapiolas beslut och denna tidsfrist, annars förlorar sakägaren sin rätt att väcka talan.

Vid transportskadorna ska man dessutom vidta nödvändiga åtgärder för att bevara talan gentemot den part som ansvarar för skadan samt beakta att fataliteterna för väckande av talan är kortare än ovan i lagar, bestämmelser och avtalsvillkor som gäller fraktförarens ersättnings skyldighet.

Talan som gäller LokalTapiolas beslut ska väckas vid tingsrätten på LokalTapiolas hemort, tingsrätten på sakägarens hemort i Finland eller tingsrätten på orten i Finland där skadan inträffade, om annat inte avtalats eller framgår av internationella avtal som Finland ingått.

Vid meningsskiljaktigheter i ett ersättningsärende som grundar sig på sjöförsäkring är dock dispasschören första rättsinstans och innan en eventuell talan väcks i tingsrätten ska ärendet föras till dispasschören (lagen om dispasschörens ersättningsutredning i sjöförsäkringsärenden 10/53). LokalTapiola ansvarar för dispasschörens avgifter och arvoden förutom om det är uppenbart att ersättningssökandens krav saknar grund. Ersättningssökanden och LokalTapiola ansvarar själv för sina egna advokat-kostnader.

19.4 Skiljeförfarande vid meningsskiljaktigheter

Om meningsskiljaktigheten gäller över 100 000 euro eller en annan av försäkringsavtalet föränledd meningsskiljaktighet än sökande av ändring av LokalTapiolas ersättningsbeslut och när det inte är fråga om indrivning av premiefordran, avgörs meningsskiljaktigheten med skiljeförfarande enligt reglerna för finska Centralhandelskammaren.

Ansökan om att inleda skiljeförfarande ska tillställas inom tre (3) år efter att sakägaren fått skriftlig uppgift om LokalTapiolas beslut och denna tidsfrist. När tidsfristen löpt ut går rätten att inleda skiljeförfarande förlorad.

20 Övriga bestämmelser

20.1 Försäkringsavtalet delvis ogiltigt

Om en enskild villkorspunkt i försäkringsavtalet eller en del av villkorspunkten konstateras vara ogiltigt fortsätter resten av avtalsvillkoren att gälla som tidigare.

20.2 Force majeure

LokalTapiola är inte ansvarig för en skada som orsakas av att ersättningshandläggning, betalning av ersättning eller reparation av skadad egendom fördröjs eller förhindras på grund av

- krig
- aktivitet som är lik krig
- terrorism
- inbördeskrig
- revolution
- revolt
- kravaller eller oroligheter
- strejk
- lockout
- blockad
- annan motsvarande händelse eller myndighetsåtgärd eller avvikande politiska, ekonomiska eller samhälleliga omständigheter.

20.3 Hantering av skadeuppgifter

LokalTapiola överläter uppgifter om de anmälda skadefallen till försäkringsbolagens gemensamma skaderegister. Samtidigt kontrollerar LokalTapiola vilka skador som har anmälts till andra försäkringsbolag. Uppgifterna används i samband med ersättningsprocessen för att förhindra kriminella gärningar mot försäkringsbolagen.

LokalTapiola spelar in alla samtal som gäller ersättningsärenden.